ANUL XXV.— No. 69.— Luni 12 Martie 1907.—

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
L. 4.65 3 luni 10 lei
„ 9.15 6 luni 20 „
„ 18. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame 1.25 linia

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

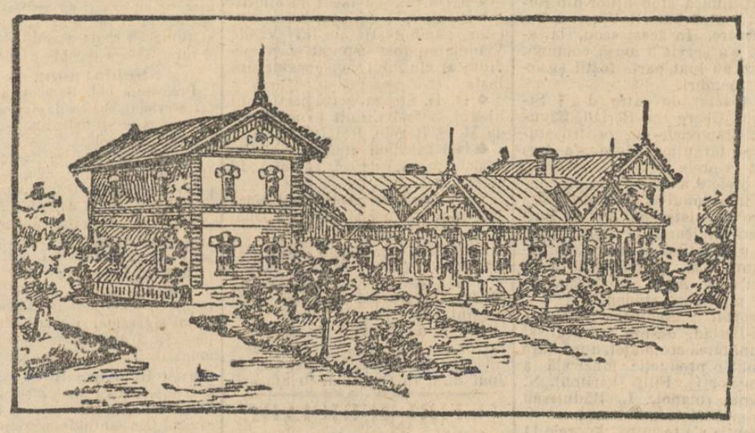

Casa proprietăţei din Negreşti (Moldova). — (Vezi explicaţia)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Duminecă, 11 Martie. — Părintele Sofronie Patriarhul Catolic

Duminecă, 24 Martie. — †† **Floriile şi Gabriel**

Răs. soarelui 6,14. Ap. soar. 6,29

Bucureşti 11 Martie.

TOCMELILE AGRICOLE

De câte-ori se vorbeşte despre chestiunile ţărăneşti, în tot-d'auna se recunoaşte că printre cele mai tasemnate este desigur şi aceea a învoielilor agricole. Ea singură are mai multe laturi, şi poate că cea mai importantă din toate, este aceea referitoare la *aplicarea* legii.

În această privinţă, vrednică de toată atenţiunea este expunerea pe care o face în numărul din urmă „Revista economică şi financiară", asupra felului în care ideasa se înlătură şi se zădărnicesc cele mai bune intenţiuni ale legiuitorului, din cauza insuficienţei administraţiei, şi în ultima analiză, din cauza lipsurilor legii actuale chiar.

În Moldova, de exemplu, se ştie că pământul se măsoară cu falcea, şi angajamentele dintre ţăran şi arendaşi saŭ proprietari se fac pe baza acestei măsuri; o falce are 80 de prăjini, şi oamenii moşiei când fac măsurătoarea recurg la următorul mijloc: dacă măsoară o falce pe care ţăranul o ia cu arendă, fac aşa că în realitate nu-i daŭ mai mult de cât 40 — 50 de prăjini, dacă îi măsoară o falce de muncă, îl îndatoresză să muncească 100 şi 120 de prăjini.

Ţăranii sunt astfel înşelaţi şi într'un cas şi într'altul. Ce pot ei să facă? Dacă aŭ pe cine-va care să-i povăţuiască, fac o petiţie colectivă pe care o adresează ministerului de interne, şi dacă această petiţie e sprijinită... de obiceiŭ se ordonă o anchetă şi faptul se descoperă. La ministerul de interne există o sumă de rapoarte, din toate ţinuturile, cari constată acest lucru.

Nu se poate însă da pe cale administrativă nici o urmare acestei constatări, pentru că în legea de tocmeli agricole nu există nici o dispoziţie şi ţăranii trebue să se adreseze, pentru a-şi reclama drepturile, la judecătoria de ocol respectivă, conform articolului din legea de tocmeli agricole, care zice: „Toate plângerile provenite din tocmeli agricole se vor judeca de către instanţele judiciare ordinare ale locului unde tocmeala trebue să se execute, după legile în vigoare relative la competenţă".

De şi sistemul arătat mai sus se practică mereŭ şi s'a practicat în tot-d'auna,—lucru ce s'a relevat de nenumărate ori, de şi reclamaţiunile aŭ fost destul de dese, totuşi procese de această natură aŭ s'aŭ făcut mai nici odată, pentru motivul foarte simplu că procesul cere cheltueli şi timp, iar ţăranul n'are nici una nici alta în cursul perioadei de muncă.

Dacă însă o serioasă administraţiune ar exista, şi dacă prin lege s'ar da în mod imperios primarului atribuţiunea de a verifica acele măsurători, de a insera în contractul încheiat între ţăran şi arendaş constatarea făcută, constatare care să rămână definitivă şi obligatorie pentru ambele părţi, s'ar realiza de sigur o mare îndreptare.

Dar, cum am zis, aceasta nu este de cât o latură a chestiuneĭ învoielilor agricole. Vom reveni şi asupra celor-l-alte.

DIN GERMANIA

(Corespondenţă particulară a «Universului»)

Berlin, 8 Martie.

Situaţia politică

Reichstagul a luat eri vacanţa de Paşti, mai curând de cât se aştepta. Nu mai erau la ordinea zilei chestiuni actuale, cari trebuiaŭ resolvate. Guvernul nu s'a putut decide a începe discuţia asupra budgetului, iar alte legi n'a prezentat.

Şedinţa de ieri a fost ocupată mai cu seamă cu realegerea presidiului.

Până acum era obiceiul ca presidiul să fie confirmat prin aclamaţiune, după o activitate de patru săptămâni. Partidul conservator a voit de astă-dată să-şi arate neîncrederea în presidiu. De aceea a cerut votul cu buletine. Centrul şi socialiştii aŭ pus buletine albe. La a doua şi a treia votare numeroşi membrii ai ambelor partide aŭ crezut că e de prisos a mai demonstra şi aŭ trecut în saloanele bufetului. Fireşte că majoritatea presidială a rămas compactă.

Guvernul a amânat răspunsul asupra catastrofei miniere din Klein Rosseln.

Preşedintele ură deputaţilor sărbători fericite şi apoi prorogă Parlamentul până la 10 Aprilie st. n.

Moartea generalului baron Werder

Alaltă-eri a încetat din viaţă generalul de infanterie baronul de Werder, fost ambasador al Germaniei la Petersburg, în vârstă de 84 anĭ.

Bernhard de Werder s'a născut la 27 Februarie în Potsdam şi deja la 1859, fiind maior, fu numit adjutant al regelui Wilhem al Prusiei. La 1866 el a fost numit comandant al puşcaşilor gardei, în care calitate s'a distins în războiul cu Austria. În lupta sângeroasă de la Koeniggrätz, Werder, obţinu de la regele Wilhem ordinul „pour le merite". După treĭ anĭ el părăsi armata activă şi fu numit ataşat militar la Petersburg unde câştigă în curênd amiciţia personală a Ţarului Alexandru II şi luă parte în suita acestuia la războiul de la 1877—78 în contra Turciei. Mai târziu Werder intră din nou în armata activă cu rangul de general şi fu numit guvernator militar al Berlinului. La 1892 el fu numit ambasador la Petersburg. La 1895, după încheierea aliaţeĭ între Rusia şi Franţa, generalul Werder fu rechemat şi în locul sĕu fu trimis principele Radolin.

Explozia unei locomotive

În localitatea Loewen a explodat eri, după cum anunţă o telegramă, locomotiva unuĭ tren de marfă, care staţiona în gara de acolo. Doue persoane aŭ fost ucise iar 15 rănite de ţandările locomotivei. S'a deschis o anchetă.

Meyer.

PRESA STRAINA
şi turburările ţărăneşti din Moldova

Marele ziar german „Berliner Tageblatt" publică la loc de frunte un articol asupra turburărilor ţărăneşti din Moldova, din care extragem următoarele:

„Ştirile cari sosesc aici din România, arată cu cea mai mare claritate întreaga seriositate a situaţiuneĭ. Mişcarea ţărănească, care în prima linie se îndreptează în contra evreilor n'are caracter religios, ci pur economic, şi este pricinuită de situaţiunea miserabilă a ţăranimeĭ române.

De multă vreme aceşti ţărani se plâng în contra proprietarilor şi a arendaşilor, dintre cari cei dintâiŭ sunt români, iar cei din urmă aproape toţi evreĭ. Românul bogat petrece foarte rar la ţară şi preferă să trăiască la Bucureşti saŭ la Paris. Astfel ţăranii se ţin de arendaşii evreĭ şi cer de la eĭ scăderea arendeĭ pământului".

Ziarul berlinez publică apoi o lungă dare de seamă a corespondentului sĕu din Bucureşti, asupra evenimentelor din Moldova, din care extragem următoarele:

„Acela care cunoaşte întru câtva relaţiunile române, trebue să se mire, că aicĭ sunt cu putinţă revolte ţărăneşti, de oare-ce populaţia de la ţară represintă, după cum este în deobşte cunoscut, un element în tot-d'a-una pacinic şi este deprinsă a asculta orbeşte autorităţile.

N'aŭ cunoscut bine poporul, l'aŭ asuprit prea mult şi l'aŭ călcat în picioare, făcându-i promisiuni pe cari nu le-aŭ ţinut. S'aŭ înfiinţat bănci populare, pentru a ridica starea mizerabilă a ţăranilor; mizeria însă a făcut deja rană adâncă. Prea multă vreme aŭ exploatat arendaşii fără conştiinţă naivitatea populaţiuneĭ de la ţară, lăsând-o fără pământ şi fără vite.

Iarna aspră din anul acesta a accelerat şi a favorizat isbucnirea răscoalelor; posibilitatea de a începe încă de pe acum munca câmpului a copt idea, ca să nu mai aştepte mai mult, ci să recurgă la ajutor propriŭ...

Numaĭ forţa militară poate pune capăt răscoaleĭ. Generalul Teĭl, un ofiţer energic, a primit ordin să reprime revolta şi să lucreze după chibzuiala sa; el a operat deja în mai multe ţinuturi în mod victorios şi fără vărsare de sânge. Studenţii aŭ lansat manifeste, în care invită lumea la linişte şi la evitarea persecuţiunilor evreilor şi atribue arendaşilor, fără deosebire de confesiune, vina la aceasta situaţiune regretabilă"

REPORTAJ POLITIC
Chestiunea retragereĭ guvernului

Se afirma aseară în Capitală, că în consiliul de miniştri, ţinut ieri sub preşedinţia M. S. Regelui, d. prim-ministru G. Gr. Cantacuzino, ar fi pus la dispoziţia Suveranului demisia Cabinetului.

Faptul că d. Take Ionescu, ministrul de finanţe, a cerut Camereĭ să voteze ieri toate budgetele, făcuse să se acrediteze svonul că guvernul îşi şi dăduse demisia.

Totuşi, din informaţiile ce am culeş de la sursele cele mai autorizate reese că guvernul nu şi-a dat încă demisia.

Retragerea guvernului, în tot cazul, nu se va face înainte de închiderea sesiuneĭ corpurilor legiuitoare care, după cum se ştie a fost prelungită până la 15 c.

Rep.

ORDINUL
d-lui ministru de justiţie către parchetele generale din ţară

Azĭ s'aŭ trimis parchetelor generale din ţară următorul ordin cu îndatorirea de a fi pus în vederea atât procurorilor cât şi judecătorilor de instrucţie.

«Cu ocaziunea mişcărilor ce s'aŭ produs în rîndul sătenilor din judeţele din nordul Moldoveĭ, vĕ rog a pune în vederea domnilor procurori din regatul d-v. următoarele instrucţiuni.

«Principala lor atenţiune va fi îndreptată împreună cu autorităţile administrative a descoperi şi dovedi pe instigatorĭ, a-ĭ aresta şi a-ĭ da în judecată. Eĭ vor desfăşura cea mai mare energie spre a paraliza încercările lor înainte ca acţiunea lor nefastă să poată avea urmări.

«Când se vor naşte turburări, eĭ se vor transporta îndată la faţa locului şi vor căuta mai întâiŭ ca prin cuvinte apropiate să liniştească spiritele şi să combată în mintea sătenilor amăgirile instigatorilor.

Eĭ nu vor recurge la concursul puterei armate de cât când vor vedea că mijloacele de convingere pe cale paciînică aŭ rămas infructoase.

«În cazul când va fi de temut un conflict între armată şi turburătorĭ, procurorul va trebui înainte de toate să arate prudenţă, linişte şi răbdare.

«Eĭ trebue să evite până la ultima limită posibilă orĭ-ce vărsare de sânge.

«Numaĭ când după repetate sforţări de a împrăştia pe răsvrătiţi prin vorbe convingătoare, apoĭ prin ameninţări procurorul nu va reuşi, eĭ va cere intervenirea activă a armateĭ şi aceasta numaĭ în urma celor treĭ somaţiuni prevĕzute de art. 90 din c. p.

«Se va pune o îngrijire deosebită ca toţi azistenţii să-şi dea seamă de semnificarea acelor somaţiuni, ca ele să fie auzite de toţi şi ca să fie făcute la intervale destul de distincte, ca momentul în care ia naştere rebeliunea să fie bine caracterizat şi ca să nu curgă sânge nevinovat.

Ministrul de justiţie

Grecceanu.

Casa proprietăţii din Negreşti (Moldova)

— Vezĭ ilustraţia —

Ilustraţia noastră de astă-zĭ reprezintă o vedere a caseĭ proprietăţii Negreşti, din jud. Vasluiŭ, care, după ce a fost devastată de ţăranii răsvrătiţi, a fost incendiată şi prefăcută în cenuşă.

Moşia Negreşti este proprietatea d-luĭ C. Stoicescu, fost ministru liberal.

O cerere a veteranilor din Vlaşca

(Prin poştă de la corespondentul nostru particular)

Giurgiŭ, 11 Martie.

Veteranii din Vlaşca, ceĭ ce aŭ făcut campania din 1877—78, vor înainta zilele acestea M. S. Regeluĭ, guvernului, d-lor deputaţi şi senatorĭ, un memoriŭ în care se spune pe scurt:

«Nimeni nu se mai gândeşte la noĭ şi soarta noastră».

Totuşi îndrăznism şi noĭ, dupe urma cărora există o Românie liberă şi de sine stătătoare, supranumita inteligenţa Balcanilor de toate puterile Europene, să cerem ca în legea ce se va face, ca moşiile Statuluĭ să fie date sătenilor, saŭ chiar puse în vînzare, «să se prevadă ca şi noĭ veteranii să putem lua pământ de muncă fără a trage la sorţ».

Veteranii şi urmaşii lor, ca şi întreaga clasa ţărănească suferă, şi suferă amarnic; eĭ cer ca prin legiuiri înţelepte şi ocrotitoare să se reînnoiască încrederea acestor clase în legile şi conducătorii ţareĭ.

Veteranii mai cer ca promisiunile ce li s'aŭ făcut la 10 Mai 1906—când aŭ fost concentraţi toţi cu ocaziunea sărbătoareĭ a 40 anĭ de glorioasă domnie a M. S. Regeluĭ, să fie aduse la îndeplinire cât mai în grabă, situaţiunea şi câştigarea existenţeĭ fiind în timpiĭ actualĭ foarte dificilă. Veteranii nu vroesc să li se mai dea pământ în Dobrogea unde bulgariĭ aŭ câte 40—50 pogoane de pământ şi unde sunt ast-feĭ siliţi să fie servitoriĭ acestora.

Un NOU ROMAN de cea mai mare senzaţie va începe a fi publicat în curând în „Universul".

APELUL
Soc. de lectură a şcoalei superioare de comerţ din Bucureşti

Elevii şcoalei superioare de comerţ din Bucureşti aŭ înfiinţat, la 24 Ianuarie 1907, o societate de lectură, sub preşidenţia de onoare a directoruluĭ şcoaleĭ.

Scopul societăţii este:

1) Să formeze o bibliotecă din cărţi de specialitate şi de cultură naţională;

2) Să cultive între membriĭ săĭ sentimente de profesie şi de colegialitate;

3) Să ajute pe eleviĭ săraci şi

4) Să înlesnească facerea de excursiuni în centrele industriale şi comerciale, din ţară şi din străinătate.

Aducerea la îndeplinire însă a acestora se va putea face numaĭ strângându-se cât mai multe fonduri din cotizaţiile membrilor activi şi mai ales ale celor onorifici, din donaţiuni, din sumele rezultate de la serbări etc. etc.

De aceea societatea se adresează, prin sub-semnaţii, către toate instituţiunile comerciale şi industriale, către toţi d-niĭ comercianţi şi industriaşi, precum şi către toate persoanele, care poartă interes şcoliĭ, şi le face un călduros apel, ca să-ĭ dea preţiosul d-lor sprijin, înscriindu-se ca membri onorifici.

Numaĭ cu acest sprijin moral şi material, societatea v'a realiza scopul ce şi l-a propus, şi va împlini ast-fel un gol netăgăduit şi foarte mult simţit în educaţiunea şi instrucţiunea acelora carĭ se devotează carierii comerciale.

Preşedinte de onoare Mih. Brătilă, direc. şcoaleĭ; preşed. soc. Leonte M. G. elev în cl. IV; conductorul societ. G. Macedonescu, prof. de l. română.

O CUGETARE PE ZI

A şti să nu răspundem, e mai greŭ de cât să răspundem.

Mişcarea ţăranilor
din Moldova de sus

(Prin poştă de la corespondenţii nostri particulari)

Vandalismul din localitate

Alexandria, 9 Martie.

După cum v'am telefonat, astă-zi pe la ora 1 d. a., a fost în oraş un adevărat vandalism.

Aseară sosise telegrama ca să se mobilizeze pentru azĭ concediaţii şi rezerviştii de la contingentele 99 încoace. Spre a se da alarma, noaptea târziu s'aŭ tras clopotele de la biserici şi s'aŭ sunat goarnele de alarmă.

Sgomotele acestea în tăcerea nopţeĭ aŭ făcut o deosebită impresie asupra mulţimeĭ. În toate părţile se şoptea: „În Moldova e războiŭ contra evreilor, care se opun să ne dea nouă pământ. La războiŭ ne chiamă".

Astă-zĭ, la orele 12 jum. trebuia să sosească trenul de Zimnicea, care aducea o mulţime de rezerviştĭ. În gara Alexandria aşteptaŭ alţiĭ. Nu se ştie cum, printre eĭ s'a răspândit ideia să se oprească trenul şi să dea jos cu forţa ceĭ dinăuntru.

Unii dintre eĭ aŭ eşit înaintea trenului din vreme şi aŭ prevenit pe maşinist de ce are să se întîmple.

Maşinistul atunci a dat viteză maşineĭ şi ca fulgerul a trecut prin gara Alexandria. Ceĭ din gară, văzêndu-se păcăliţi, l'aŭ bombardat cu pietre spărgêndu-i geamurile.

În gară staţiona un alt tren spre a îmbarca pe ceĭ concentraţi. Rezerviştii aŭ început să vocifereze că nu merg la Moldova, că aicĭ e Moldova lor, şi dacă e vorba de războiŭ, fac şi aicĭ războiul.

Unii dintre rezerviştĭ, ca Ion Teodor avocat, Sandu Macaveiŭ comerciant, Mihaiŭ Mindreanu şi alţiĭ aŭ cercat să se urce în tren; mulţimea s'a năpustit asupra lor cu loviturĭ de ciomag şi pietre, bătându-i crunt şi spărgêndu-le capetele.

Văzêndu primejdia, ceĭ atacaţi aŭ fugit spre vîĭ, urmăriţi şi bombardaţi cu pietre de mulţimea furioasă.

De la gară, mulţimea mărită cu tot felul de haimanale şi ţigani costorari, a pornit în oraş. În drum s'a oprit la sinagogă pe care a devastat-o. În curtea sinagogiĭ locueşte hahamul, căruia i-aŭ tras crunt bătut şi înţepat cu cuţitele, atât el cât şi familia luĭ, până şi un copil de 3 anĭ. Într'o stare disperată nenorocitul haham a fost transportat la spital.

În oraş, prăvăliile aŭ fost închise într'o clipă, iar băeţii de prăvălii aŭ sporit mulţimea furioasă, care se ridică la câte-va miĭ. Pe toate casele şi prăvăliile creştinilor s'aŭ lipit cruci şi icoane.

Ajungând în str. Carol, centrul comercial al oraşuluĭ, aŭ început să devasteze toate prăvăliile evreilor şi grecilor. Marfă, geamuriĭ, tot a fost sfărâmat şi aruncat în stradă, iar ţiganiĭ şi femeile de la mahala îşi încărcau braţele şi porneaŭ acasă. Astfel aŭ fost complet devastate prăvăliile: Iosif şi Avram Segal, unde evreicile aŭ fost legate, Izel Segal, Marcu Levy, Nisim David, Gh. Grecu, toţi manufacturişti; S. Löbel, S. Teitelbaum ceasornicari; Greif, băĭnar; Buca, croitoreasă; Merano, zaraf; Nahmias, Bela, Caufman, comisionerĭ; Ascher Levy, Aron Löbel, S. Zisman, tinichigiiĭ; Melas băcanĭ.

Terminând cu devastarea magazinelor, aŭ pornit pe la casele evreilor şi grecilor. Acolo, s'aŭ petrecut adevărate scene de barbarie. Mobile scumpe, candelabre, totul a fost distrus şi aruncat în stradă.

Greŭ încercaţi aŭ fost evreiĭ fiie Nahmias, Achir Iacob şi alţiĭ. În furia lor nu mai ţineaŭ seamă de nimic şi un singur cuvênt că, cutare e grec, **era de ajuns ca să se năpustească asupra locuinţelor lor. Aşa aŭ păţit-o chiristigiul Gh. Furcă, român macedonean, care a fost crunt bătut; asemenea Costea Mancin şi Gh. Exarcu.**

În momentul când vĕ scriŭ, puhoiul devastator s'a îndreptat spre Nanov unde vor să devasteze pe bogatul Costache Atanasiu, grec împământenit şi fost senator român.

Se aşteaptă armata care nu mai soseşte. Lumea e plină de groază.

Vĕ voiŭ mai scrie.

Din Botoşani

Botoşani, 9 Martie.

Oraşul are acelaş aspect. Unele magaziĭ aŭ început să se deschidă, însă afacerile tot stagnează. Mai toate magaziile din judeţ vor înceta de sigur plăţile. De aci o lipsă completă de bani pe piaţă. Ceĭ mai solvabili cetăţean botoşănean n'ar putea să împrumute un ban pe piaţă, căci ar fi refuzat de bancherĭ.

Numeroase familiĭ evreeşti continuă a părăsi oraşul.

Întrunire

Astă-zĭ s'a ţinut la prefectură o adunare a tuturor preoţilor şi învăţătorilor din judeţ, unde d. inspector şcolar Praja, împreună cu d. prefect Văsescu, aŭ sfătuit ce mijloace să întrebuinţeze spre a potoli răscoalele ţărăneştĭ.

Delegaţiuni săteşti

Continuă a sosi delegaţiuni săteşti pentru a se înţelege cu arendaşiĭ prin intervenţia prefectului.

Astă-zĭ aŭ fost săteni din Tudora, carĭ, înţelegându-se, s'aŭ reîntors la vetrele lor.

De la Zăicești

A sosit tot astă-zĭ de la Zăiceşti proprietarul Urzică fiind păzit de jandarmi, spre a nu i se întîmpla nimica.

E neexplicabil şi produce o penibilă impresiune devastările proprietăţilor d-lor Al. Cantacuzino-Paşcanu, Al. Rosetti-Hancea, Leon Ghica etc., pe moşiile cărora ţăranii erau trataţi foarte omeneşte

Situaţia în Buzĕŭ

Buzĕŭ, 9 Martie

Ecoul teribilelor evenimente, ce se desfăşoară în Moldova, a pătruns şi în comunele cele mai depărtate din judeţul nostru şi pe zi ce trece manifestaţiuni de nemulţumire contra actualeĭ stări de lucruri se ivesc şi la noi sub diferite forme.

Ţăranii din mai multe comune cer autorităţilor îmbunătăţirea situaţiuneĭ economice în care se găsesc. Preţuitendenţi ţăranii cer pământ, locuri de imaş, eftenirea arenzeĭ pământurilor ce le iaŭ de hrană şi modificarea legeĭ tocmelilor agricole într'un sens mai uman pentru dînşiĭ.

Ţăranii din Vintilă-Vodă şi alte comune învecinate din munţi, îndărjiţi de svonul că Statul voeşte a vinde o moşie situată în apropierea lor unuĭ bogătaş şi om al zileĭ din acea comună, aŭ venit, în număr de mai multe sute, cale de mai multe poşte la prefectura locală, cerând ca acea moşie să li se vîndă lor în loturi mici. Eĭ proferaŭ ameninţări teribile la adresa acelui cumpărător care ar îndrăzni să le ia din mână acea moşie ce de drept li se cuvine lor, ca unii ce nu aŭ pământ unde să se hrănească. Cu mult tact însă d. Anton Bârdescu, prefectul judeţuluĭ, a ascultat plângerea lor, promiţându-le că va interveni la autorităţile superioare ca acea moşie să li se vîndă lor. Asiguraţi de această promisiune îmbucurătoare, ţăranii s'aŭ reîntors liniştiţi la vetrele lor.

Eri un număr de peste 200 ţărani din com. Conduratu şi Baba-Ana aŭ venit în Mizil, unde, prezentându-se d-luĭ inspector comunal Pascali Luscan, s'aŭ plâns de condiţiunile oneroase în care li se arendează pământ pentru hrană. Eri aŭ cerut ca Statul să intervină în favoarea lor cu o lege care să le protegă munca şi să li se dea pământ pentru hrană. Şi aci ţăranii fiind primiţi în mod prietenos şi satisfăcuţi de promisiunile făcute, pentru moment s'aŭ liniştit, ducându-se fie-care la urma sa. Însă, după o trecere de abia 24 ore, ţăranii din Baba-Ana, Ascaru şi comunele în apropiere de Mizil, s'aŭ abătut din noŭ, de astă dată în mod primejdios.

Situaţiunea fiind considerată periculoasă după cum am telegrafiat aseară noapte, o companie de infanterie din regimentul local, sub comanda d-luĭ căpitan Velescu, a plecat la Mizil, iar azĭ d. procuror Eustaţiu, însoţit de d. căpitan Sporide, comandantul companieĭ de jandarmi, a plecat la faţa locului. Spre seară autorităţile locale aŭ fost vestite că agitaţia s'a mai potolit.

Situaţia în Dorohoiŭ

Dorohoiŭ, 9 Martie.

Credinţa generală e că pentru oraşul în sine orĭ-ce teamă de excese, graţie energicelor măsurĭ de pază luate, trebue eu desăvîrşire îndepărtată.

Roşiorii din reg. 4 Bârlad continuă a patrula străzile, iar barierele sunt ziua şi noaptea păzite de soldaţi şi orĭ-ce încercare a ţăranilor de a pătrunde în oraş în număr mare e zadarnică.

Eri şi azĭ roşiorii şarjând la barierile Broscăuţi şi Ghiţoloaea ţăranii ce voiaŭ să străbată în oraş, s'aŭ produs chiar micĭ ciocnirĭ şi căţi-va ţărani aŭ fost uşor răniţi.

D-niĭ general Pavlo şi colonelii Marian şi Basarabescu conduc în persoană toate mişcările armateĭ.

D. prefect V. V. Miclescu stă neclintit la postul sĕu şi ia toate măsurile în consecinţă. Nu mai puţin şi d. Puiu Alexandrescu poliţaiul oraşuluĭ, secondat de agenţiĭ săĭ a organizat paza oraşuluĭ, dispunând a fi arestaţi toţi oamenii fără căpătâiŭ ce vor face scandaluri pe străzi saŭ în cârciumĭ.

Pentru diseară e aşteptat reg. de infanterie Prahova iar în judeţ se trimete armată în orĭ ce moment se cere.

Eri şi azĭ câte-va delegaţii de săteni din Broscăuţi aŭ fost acasă la d. prefect Miclescu unde aŭ parlamentat cu d. inspector general administrativ Varlam, cerând pământ pentru Broscăuţi.

Convocarea de la 14 Martie

După cum am anunţat şi eri, preoţii şi învăţătorii din judeţ, fiind convocaţi la o întrunire în palatul administrativ, li s'aŭ dat instrucţii de a pleca la satele lor şi a linişti pe ţăranĭ, vestindu-i că în cursul acesteĭ luni vor fi convocaţi la prefectură toţi marii proprietari de moşii spre a discuta împreună cu delegaţiĭ de săteni din toate comunele mijloacele de a se satisface nevoile ţăranimeĭ. Azĭ sunt informat că această întrunire va avea loc la 14 Martie c. Toţi marii proprietarĭ aŭ fost invitaţi prin scris de d-niĭ inspector administriv Varlam şi prefect Miclescu de a participa negreşit şi se prevede că lucrurile ce se vor pune la cale vor fi de natură a linişti pe ţăranĭ.

Am avut prilejul să convorbesc cu un personaj distins, mare proprietar din judeţ şi fost înalt demnitar care m'a asigurat că sătenii se vor linişti şi numaĭ atunci când măsurile ce se proectează în Parlament, legea contra trusturilor arendăşeşti, vor fi cu chibzuinţă puse în practică, îndepărtându-se şi cele-l'alte cauze de spoliaţiune şi exploatare a ţăranilor.

Situaţia în Suceava

Fălticeni, 9 Martie.

Aseară ţăranii din Liteni s'aŭ răsculat, aŭ maltratat pe evreĭ, le-aŭ devastat locuinţele şi i-aŭ izgonit din sat.

Autoritatea comunală dând de veste, o companie de soldaţi a fost trimisă la faţa locului. Ţăranii văzând armata, s'aŭ retras; însă fierberea este mare.

S'aŭ arestat 14 ţăranĭ carĭ aŭ şi fost aduşi la Fălticeni.

La Dolheşti, asemenea, ţăranii resculându-se aŭ devastat casa unuĭ evreu puindu-l pe goană.

Din Pleşeşti şi Preoteşti îmi vine vestea că ţăranii se agită.

În satul Rotunda, lângă Liteni, ţăranii aŭ bătut pe vechilul moşieĭ.

În Fălticeni însă domneşte linişte; sunt luate măsurĭ strasnice.

În oraş se simte lipsa lemnelor, căci ţăranilor, carĭ aduc lemne spre vînzare, nu li s'aŭ permis intrarea.

Toate barierile oraşului sunt riguros păzite de soldaţi.

În judeţ. — Ultimele devastări.—La Bârleşti.— Ancheta autorităţilor

Iaşi. 9 Martie.

În judeţ

În judeţ, spiritele par a se mai linişti. Ultima devastare a fost aceea din Rusenĭ, com. Holboca, la arendaşul Avram Solomon, unde ţăranii, după ce aŭ sfărâmat tot ce aŭ găsit în locuinţa acestuia, aŭ distrus şi coşarele cu cereale. Ţăranii aŭ căutat apoĭ pe Solomon, dar negăsindu-l s'aŭ retras.

În cele-l'alte comune, de şi ţăranii staŭ încă adunaţi şi în consfătuiri, totuşi n'aŭ mai făcut nici o devastare.

Mai agitate sunt spiritele la Berleşti. Aci se ştie că sătenii în unire cu ceĭ din Erbiceni, aŭ devastat locuinţa arendaşuluĭ S. Fischer, iar mai apoĭ şi cele-l'alte locuinţe ale evreilor din acea comună.

Acum, ţăranii, după cum a venit vestea, vor cu orĭ-ce preţ să devasteze primăria, spre a distruge contractele şi registrele.

Anchetia autorităţilor

Autorităţile urmează cu facerea anchetei spre a descoperi pe instigatorĭ. Capiĭ răscoalelor sunt aduşi la Iaşi, unde sunt arestaţi. Aseară aŭ fost aduşi mai mulţi ţăranĭ, capi aĭ răscoalelor din jud. Botoşani.

Totalul arestărilor făcute până acum se urcă la vr'o 80.

Confiscări de manifeste atiţătoare

Ploeşti, 10 Martie.

Poliţia Capitaleĭ a avizat eri poliţia oraşuluĭ nostru că niştе studenţi aŭ distribuit în gara de Nord niştе manifeste revoluţionare ţăranilor carĭ plecaŭ spre Moldova.

D-niĭ I. Teodorescu, poliţaiul oraşuluĭ, secondat de Zira, comisarul găreĭ şi Carapancea, comand. serg. de oraş, făcând perchiziţie în trenul de Moldova, aseară la orele 10 jum., aŭ descoperit într'adevăr un mare număr de manifeste atiţătoare şi o broşură, ca de vre-e 12 pagini, care este intitulată: „Neamul creştinesc, mâncat de neamul jidovesc".

Atât manifestele cât şi broşurele aŭ fost confiscate, fapt ce s'a telegrafiat minist. de interne.

Agitaţii

Eri am putut afla de la niştе ţăranĭ de prin localităţile petrolifere, sosiţi în oraş pentru diferite afaceri, că sătenii de pe acolo sunt foarte agitaţi. Eĭ susţin să fie din noŭ puşi în posesia terenurilor concesionate, obligându-se a restitui sumele ce aŭ primit. Ţăranii ar da libertatea de a fi ridicate de către capitaliştii orĭ-ce instalaţii făcute pe acele terenurĭ.

(Prin fir telegrafic de la coresp. nostri particulari)

Liniște la Bârlad

Bârlad, 9 Martie

Azĭ, pe la orele 4 d. a., un număr însemnat de obşteni din toate mahalalele s'a prezintat din noŭ la primărie spre a cere desfiinţarea legeĭ prin care Casa obştieĭ a fost trecută la primărie.

O delegaţie a obştieĭ a vorbit cu primarul; asupra celor cerute s'a încheiat un proces-verval şi s'a hotărît ca obştenii să-şi formuleze cererea într'o petiţie semnată de eĭ toţi; acâstă petiţie să fie înmînată primarului care, cu delegaţia obştieĭ, să meargă la Bucureşti.

Obştenii aŭ plecat apoĭ în corpore, cu procesul-verbal, la lucuinţa d-luĭ Nicolae Nicorescu. Acesta a aprobat procesul-verbal şi a sfătuit pe obşteni să aibă încredere în primar.

De aci obştenii s'aŭ împrăştiat în deplină liniște.

De asemenea, din multe comune ale judeţului sătenii trimit delegaţii la prefectura locală cerênd pământ. Prefectul a primit toate petiţiile ce i s'aŭ prezintat sfătuind pe sătenii să fie liniştiţi, căci cererile lor vor fi satisfăcute.

În oraş continuă a fi liniște; cu toate acestea patrule de soldaţi cutreeră străzile şi păzesc barierele.

Turburări în jud. R.-Sărat

R.-Sărat, 9 Martie.

În acest moment, ora 11 noaptea, soseşte aci vestea că în com. Măicăneşti sătenii s'aŭ dedat la acte de violenţă contra arendaşuluĭ grec de acolo, din cauză că acesta nu a vrut să le primească cererea de a împărţi moşia.

Procurorul, împreună cu 2 companiĭ de soldaţi şi secţia de jandarmi pleacă acum în localitate.

În oraş e liniște.

Turburări la Bozieni.— Un ţăran ucis

Piatra.-N. 9 Martie.

La Bozieni s'aŭ produs dezordinĭ. Când sătenii aŭ început devastarea hanului luĭ Strul Leiba a intervenit compania comandată de căpitanul Frunză. Răsculaţi, aŭ atacat pe soldaţi, carĭ aŭ fost nevoiţi să tragă focuri carbe. Lupta a continuat apoĭ cu mai multă înverşunare şi răsculaţii aŭ năvălit asupra căpitanuluĭ.; acesta a tras în capul răsvrătiţilor, Neculaĭ Alexandru, care a fost ucis.

Sătenii din Budeştii Gliceĭ aŭ asediat curtea proprietaruluĭ Leon Bogdan şi apoi aŭ devastat prăvăliile evreilor. În învălmăşeală, un ţăran a fost lovit de moarte.

Excesele continuă; armata a plecat la faţa locului.

În oraş e liniște. Trupele sunt concentrate aci.

Vasluiŭ, 9 Martie.

Azĭ, la 8 dim. vr'o 150 sătenĭ aŭ voit să intre în oraş pe la bariera Huşilor.

Soldaţii trăgând o salvă de focuri oarbe, ţăranii s'aŭ retras.

Pe la 2 d. a. aĭt grup de vr'o 400 sătenĭ din Zăpodeni, Teleajna, etc. voind să pătrundă d'asemenea în oraş, o companie de soldaţi şi vr'o 20 jandarmi, sub comanda d-luĭ colonel Renescu, i-aŭ oprit permiţând numaĭ ca o delegaţie a lor de 10 inşi să se ducă la prefectură spre a-şi espune plângerile.

— La Corbu, com. Micleşti, răsculaţii aŭ devastat casa proprietaruluĭ Macri, refugiat în Vasluiŭ.

Aŭ mai fost cumplit devastate moşia Brăhăşoaia, a greculuĭ Claudatos, pe care ţăranii voiaŭ să-l bată, dar care prinsese de veste şi fugise; moşia Băcu, a luĭ Lipa Kaufman.

Spiritele în judeţ sunt foarte agitate şi sunt de temut alte fapte grave.

Grava situaţie din Alexandria.-Liniște la T.-Măgurele.- Fuga familiilor evreeşti

T.-Măgurele, 10 Martie.

Azĭ aŭ plecat 70 călăraşi spre Alexandria unde situaţia e gravă.

Aici spiritele sunt liniştite. Locuitorii turneni sunt satisfăcuţi cu privire la chestiile agricole.

Multe familiĭ evreeşti părăsesc oraşul şi pleacă parte spre Bucureşti, parte spre Nicopoli.

Svonuri neconfirmate.-Noui devastări. — Un proprietar satisfăcênd pe ţărani. — Cereri de ajutoare. — Arestări

Fălticeni, 10 Martie.

— Circulă svonuri cum că aseară ţăranii din com. Drăgăneşti, resculându-se, ar fi înconjurat casa arendaşuluĭ Leibovici şi că acesta i-ar fi ameninţat cu revolverul şi apoĭ a fugit.

— Casa luĭ Şmilovici, arendaşul moşieĭ Ruşii, a fost devastată. La Miroslăveşti ţăranii resculându-se, Sturdza, proprietarul moşieĭ, le-a satisfăcut cererea. Astfel el s'aŭ liniştit. Numaĭ un evreu a fost bătut.

**— Azĭ ţăranii din Giurgeşti ducându-se la casa arendaşuluĭ Wexler, aŭ alungat pe paznic şi s'aŭ instalat în casă; Wexler a c